

aan: De raad
datum: 30 januari 2024
onderwerp: Raadsmemo beantwoording schriftelijke vragen
grip kosten op jeugdhulp
van: het college
Openbaar Ja
registratienr.: D/2024/608530

MEMO

Op 20 december 2023 heeft de fractie van Heemskerk Lokaal schriftelijke vragen gesteld over de raadsmemo D/2023/540647: Grip op de kosten Jeugdhulp. Hieronder kunt u de beantwoording op deze schriftelijke vragen lezen.

(Speciaal) basisonderwijs

Vraag 1.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de terugplaatsing en de bijbehorende kosten in Heemskerk?

Beantwoording vraag 1.

Van het totale aantal leerlingen in de Onderwijsregio Midden-Kennemerland (IJmond, Uitgeest en Castricum) op peildatum 1 februari 2022 maakt 3,67% gebruik van het speciaal onderwijs. Dit is lager dan het Nederlands gemiddelde van 4,38%. Op dit moment is er een terugplaatsingscoördinator actief in de IJmond. Het doel van deze coördinator is om voor, tijdens en na het overstapproces van leerlingen van het speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs te begeleiden. Deze coördinator is in dienst van het Samenwerkingsverband en is als pilot gestart op het Integraal Kindcentrum (IKC) in IJmuiden. Inmiddels is deze coördinator ook actief op het IKC in Beverwijk. Deze IKC's zijn een regionale voorziening waar onder andere kinderen uit Heemskerk onderwijs genieten.

De terugplaatsingscoördinator heeft in de onderwijsregio 9 kinderen succesvol teruggeplaatst, waaronder kinderen uit Heemskerk. De bekostiging van deze leerlingen loopt via het Rijk. Schoolbesturen krijgen deze bekostiging direct vanuit het Rijk, gemeenten hebben hier geen aandeel in. De terugplaatsingscoördinator is zoals genoemd in dienst van het Samenwerkingsverband. Deze functie wordt ook vanuit Rijksmiddelen bekostigd. Dit zijn geldstromen buiten de gemeente om, maar vanzelfsprekend werken wij nauw samen met het Samenwerkingsverband en het onderwijs om de aansluiting jeugdhulp-(passend) onderwijs goed vorm te geven. Dit is een wettelijke taak vanuit de Wet Passend Onderwijs. Ten slotte is er een regionale stuurgroep IKC waar alle betrokken partners zijn aangesloten. In deze stuurgroep wordt gekeken naar de sturing en toegang richting speciaal onderwijs door de samenwerkingspartners.

De visie om kinderen zo thuis en dichtbij mogelijk te laten opgroeien is vastgesteld in onder andere de Uitvoeringsagenda onderwijs-jeugd Midden-Kennemerland, het Beleidsplan Jeugd IJmond 2023-2027 en het beleidsplan Sociaal Domein Heemskerk 2020-2023. Thuis en nabij onderwijs genieten is hier een belangrijk onderdeel van.

Vraag 2.

Hoe lopen de geldstromen in het PO-SBO-SO?

Beantwoording vraag 2.

Dit betreft een geldstroom vanuit het Rijk. Gemeenten bekostigen de scholen niet direct voor de

plaatsing van leerlingen op het primair of speciaal onderwijs. Wel zijn wij nauw betrokken bij het onderwijs. Er zijn onder andere kernteams actief in alle scholen en daarnaast wordt er preventieve inzet gepleegd op scholen. Daarnaast zijn de jeugdhulpconsortia betrokken in het speciaal onderwijs en wordt verkend naar collectieve inzet. Dit betreft wel geldstromen vanuit de gemeente.

Vraag 3.

Betreft het hier alleen lumpsum vanuit het Rijk?

Beantwoording vraag 3.

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 4.

Bespaart het inderdaad kosten?

Beantwoording vraag 4.

Vanuit onze gezamenlijke visie met het onderwijs (beschreven in de uitvoeringsagenda onderwijs-jeugd Midden-Kennemerland) pogen wij om zoveel mogelijk kinderen zo dichtbij mogelijk onderwijs te laten genieten. Onderdeel hiervan is dat waar mogelijk geprobeerd om kinderen op het reguliere basisonderwijs te houden. In sommige gevallen is dit niet mogelijk. Speciaal onderwijs biedt dan de uitkomst waardoor kinderen niet thuis komen te zitten en continuïteit in hun ontwikkeling en schoolloopbaan houden. Hoewel het speciaal onderwijs zijn eigen financieringsstroom heeft zien wij wel dat ontwikkeling op het speciaal onderwijs zijn invloed kan hebben op de (gemeentelijke) kosten in de jeugdhulp. Of een terugplaatsing daarom kosten bespaart is geheel afhankelijk van de context, en wat voor gevolgen dit heeft.

Preventie

Vraag 1.

Gaat het Serviceplein als preventieve maatregel naar de doelgroep toe?

Beantwoording vraag 1.

Het Serviceplein werkt in principe als toegang voor een brede doelgroep, waar inwoners zich zelf melden via diverse kanalen. Daarnaast is het een meldpunt voor partners en een breed netwerk. Het Serviceplein vervult in preventieve zin een beperkte rol richting de doelgroep omdat vragen rond jeugd een gering deel van de hulpvraag bij serviceplein uitmaken. Het merendeel van de signalen rondom jongeren legt een andere route dan het Serviceplein af. Denk bijvoorbeeld aan signalen op school, bij de huisarts en via het jongerenwerk/jeugdmaatschappelijk werk.

Vraag 2.

Scholen kennen hun populatie. Zijn de zorgcoördinatoren van de scholen van Heemskerk voldoende op de hoogte van de sociale kaart?

Beantwoording vraag 2.

Iedere school heeft een kernteam. In dit kernteam zitten een Intern Begeleider/zorgcoördinator, een CJG-coach, een jeugdmaatschappelijk werker van MET Heemskerk en een jeugdarts of jeugdverpleegkundige van de GGD. De afspraak is dat het CJG op de hoogte is van de sociale kaart in Heemskerk. De kennis van de sociale kaart is daarmee altijd aanwezig binnen de school en geborgd in het kernteam. Ieder jaar is in dit kernteam een gemeenschappelijk afstemmingsgesprek.

Hier worden de populatie en de doelgroep besproken om de doelgroep in het aankomende schooljaar goed te kunnen bedienen.

Vraag 3.

Hoe is de ervaring met de 'inloopspreekuren' op de scholen? Maakt de doelgroep hiervan gebruik of blijkt dit nog te vrijblijvend?

Beantwoording vraag 3:

Op scholen zijn er meerdere vormen van inloopspreekuren beschikbaar. Het gaat hier bijvoorbeeld om spreekuren van verschillende kernteam- en Servicepleinpartners zoals het CJG, de GGD of medewerkers uit het team van Werk & Inkomen. Op iedere school is dit anders ingericht, passend bij de behoefte en de doelgroep van de school.

In 2023 is gestart met het Serviceplein op school, in eerste instantie op KC de Vlinder en OBS Het Avontuur. Het is nog te vroeg om te zeggen dat deze samenwerking tussen scholen en het Serviceplein goed werkt. Deze samenwerking ondersteunt scholen enerzijds met extra contactmomenten tussen school en ouders, en anderzijds het toeleiden van ouders naar een brede dienstverlening of concrete hulp. Er wordt tot nu toe door een klein aantal mensen gebruik van gemaakt, ondanks promotie door de scholen en de gemeente.

Vraag 4/5.

In den lande blijkt dat de aanstelling van een brugfunctionaris op de scholen waar multiproblematiek voorkomt een efficiënte interventie is. Is de wethouder voornemens deze subsidie aan te vragen voor scholen in Heemskerk die te maken hebben met gezinnen met meervoudige problematiek.

Beantwoording vraag 4/5.

Volgens de Subsidieregeling Brugfunctionaris van het ministerie van OCW zijn gemeenten niet in staat subsidie aan te vragen. Alleen schoolbesturen zijn in de gelegenheid om specifiek voor een vestiging subsidie aan te vragen. De gemeente is hierin dus partner, geen initiator. Wel hebben wij de schoolbesturen meerdere malen gewezen op deze subsidieregeling, in de hoop dat zij gebruik gaan maken van deze regeling. Van een aantal scholen in Heemskerk zijn wij op de hoogte dat zij de subsidie ook gaan aanvragen. Of zij deze subsidie daadwerkelijk aanvragen én toegekend krijgen horen wij pas medio april 2024 wanneer de toekenningsbeschikkingen vanuit het ministerie verstuurd worden.

Let wel: Er is binnen deze regeling (financiële) ruimte voor 14% van de basisscholen en 15% van de middelbare scholen in Nederland. De kans is daarom groot dat niet alle scholen in Heemskerk die deze subsidie hebben aangevraagd, deze ook daadwerkelijk toegekend krijgen. Mochten er meer scholen een aanvraag doen dan er ruimte voor is binnen de regeling, worden de overige scholen gerangschikt op basis van achterstandsscore waarna zij subsidie ontvangen tot de financiële middelen uitgeput zijn.